

Az a bizonyos svéd modell

2010 január 25. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Beindult a választási kampány és ennek talán legfőbb címzettjei a nyugdíjasok. A két legnagyobb párt közötti csatározás fő terepe a nyugdíjrendszer kérdése, hetek óta halljuk a „svéd modell” kifejezést, hol riogatnak vele, hol tagadják a bevezetését. De mi is ez a svéd modell? Kell-e félnünk tőle?

Miben más, mint a magyar rendszer? Jobb vagy rosszabb? A tisztánlátás érdekében csak a tények bemutatása.

Magyarországon a jelenlegi nyugdíjasok zöme (közel 100%-a) még a felosztó-kirovó rendszer alapján kapja a nyugdíját, azaz a jelenlegi munkavállalók és munkáltatók befizetését osztják szét a nyugdíjasok között. Mivel a munkavállalók száma és aránya is csökken az utóbbi id?ben, a nyugdíjasok száma és aránya viszont n?, a befizetések egyre kevésbé fedezik a nyugdíjakat, így a nyugdíjbiztosítás kasszája deficitese.

A néhány év múlva nyugdíjba men?k nagy része már az új rendszer szerint fogja kapni a nyugdíját, azaz az összeget az alapján fogják megállapítani, amennyit a magánnyugdíjpénztárba a munkavállaló befizetett. A befizetéseket saját számlán gy?jtik és figyelembe véve a hozamokat is, a nyugdíjazáskor megállapítják a kifizetend? nyugdíj összegét.

A **svéd modell** ezt a két rendszert próbálja ötvözni, úgy t?nik, sikerrel. Mi a rendszer lényege?

1 A járulék 18,5%, melynek felét fizeti a munkáltató, felét a munkavállaló. (Magyarországon 24% nyugdíjjárulékot fizet a munkáltató és 9,5%-ot a munkavállaló.)

2 A járulék nagy része az ún. virtuális egyéni számlákon kerül jóváírásra, így a befizetések alapján határozzák meg a nyugdíj összegét. Aki nem fizet járulékot, az elvileg nem kap nyugdíjat. Létezik egy ún. garantált nyugdíj, amit az állami költségvetésből fizetnek, ez azoknak jár, akik egyébként nem lennének jogosultak a nyugdíjra. (Magyarországon is létezik egy minimum nyugdíj és garantált állami nyugdíj a kétpilléres rendszerben is van. A garantált, ill. minimum nyugdíj természetesen alacsony összeg?, a megélhetéshez kevés, de a semminél több.)

3 A nyugdíjkorhatár Svédországban 65 év (nem is értem, honnan vették a 70 évet egyes politikusok), de ennél korábban is nyugdíjba lehet menni, 61 éves kortól csökkentett összeg? nyugdíjat igényelve. (A nyugdíjkorhatár 65 évre emelése Magyarországon is folyamatban van, hosszú távon biztos, hogy szükség lesz rá a társadalom elöregedése miatt. A 70 éves korhatárt viszont nem tartom reálisnak a lakosság egészségügyi állapotát figyelembe véve.)

A svéd modellben tehát léteznek az ún. virtuális egyéni számlák, de a tényleges nyugdíjat nem a korábban befizetett pénzből fizetik, hanem a jelenlegi munkavállalók által befizetett járulékokból, ebből a szempontból ötvözik a Magyarországon m?köd? két különböz? rendszert. Hazánkban ennek a modellnek a bevezetése valószínűleg nem lenne sikeres, mivel a jelenlegi munkavállalók által befizetett járulékok nem fedezik a nyugdíjakat, a központi költségvetésnek nagy összeggel kell a társadalombiztosítási költségvetést kiegészíteni, ezért a modell átvétele esetén veszélybe kerülne a jelenlegi nyugdíjak. Azt azonban tudnunk kell, hogy bármilyen modellt is tekintünk alapnak, egy az egyben nem lehet átvenni a más országokban jól (vagy kevésbé jól) m?köd? rendszereket, mert mindenhol figyelembe kell venni a helyi sajátosságokat.

Mindenképpen érdemes viszont mérlegelni, hogy mely elemek működnének jól itthon is, és azok bevezetésén elgondolkodni.

Nagyon fontos dolog: egy nyugdíjrendszer átalakítása nem megy egyik napról a másikra, csak fokozatosan történhet úgy, hogy a jelenlegi nyugdíjasok, vagy egy-két évvel nyugdíj előtt állók jogai a lehető legkisebb mértékben sérüljenek. Időt kell hagyni, hogy mindenki fel tudjon készülni a változásokra. De tény: változásokra szükség van, a jelenlegi rendszer nem tartható fenn sokáig, a költségvetés nem fogja bírni a kiadások finanszírozását hosszú távon.

N. R. Ágnes

Szerző a *Flag Polgári Műhely* tagja

<http://kozgazdasz.freeblog.hu>

DR. DRÁBIK JÁNOS

100 ÉVVEL TRIANON UTÁN

DVD A trianoni győzeletről tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell!”

Ajánló

